

Poznámky

- 1) Tabulky i údaje v textu byly zpracovány na základě dlouhodobého srovnávání různých podkladů. Údaje uváděné Škodovkou se liší od různých jiných pramenů – dopisů, dobových služebních příruček, cizích archivů, atd. Čísla uváděná v různých pramenech se také zvláště u ústových rychlostí, počátečních energií, apod. liší v řádech jednotek, což je dáno různorodostí podkladů z různých zkoušek a výpočtů. Proto se mohou částečně mezi sebou lišit údaje v tabulkách a v textu, neboť v některých případech dnes již není možné rozhodnout, který údaj je správnější.
- 2) Rok zavedení do výzbroje neboli vzor se u československé armády značil písmeny vz. a posledním dvojčíslím letopočtu. U německé a rakousko-uherské armády se značil písmenem M. a posledním dvojčíslím letopočtu. Označení „Granát M.35“ a „Granát vz. 35“ tak znamenají tentýž granát, zavedený v roce 1935. V textu je uváděno vždy značení, platné v době děje.
- 3) Údaje v jednotlivých publikacích cizího původu o dělostřelectvu se navzájem velmi liší. V tomto směru vynikají jak němečtí autoři sami, tak i anglická a americká vydání jejich děl. Není například problém uvést na jednom místě váhu 24 cm kanonu v pal. postavení 8,6 tun a transport dvěma jednotkami a o stránku dále váhu 45,2 tun a transport čtyřmi jednotkami. Stejně tak již nepřekvapí celkový počet dvanácti 24 cm kanonů, získaných v letech 1938–1939 z Československa, označení 24 cm kanonu za 38 cm houfnici nebo za moždif, označení 38 cm houfnice za moždif nebo autohoufnici, nasazení 24 cm kanonů u Sevastopolu dříve, než u Leningradu, vlastnictví několika kusů 42 cm moždife československou armádou a podobně. Je proto třeba veškerou cizí literaturu o dělech českého původu číst s obzvláštní pozorností a navzájem porovnávat jednotlivé údaje s domácími prameny. Jinak se čtenář snadno dozví o našich dělech velmi pozoruhodné věci.

Poděkování

Autor děkuje pracovníci pražského depozitáře podnikového archivu Škoda Plzeň paní Mileně Černé za pomoc při vyhledávání archivních materiálů a pánům Zdeňku Komancovi za zpracování výkresů, Vladimíru Francevovi za poskytnuté rady a podklady, Václavu Lídlovi za fotografické práce a Radku Codymu Láškovi za grafickou úpravu textu a návrh obálky.

Autor též prosí majitele jakýchkoliv písemných nebo fotografických materiálů o uvedených dělech o jejich laskavé zapůjčení k přepírování nebo ofotografování pro další studium.

Obsah

Vznik a vývoj	3
Popis děla, jeho transport a montáž	5
První nasazení na frontě	18
Mezi válkami	35
Práce na opevnění	52
Období druhé republiky	58
Ve službách Třetí říše	59
Munice	71
Poválečná léta	76
Prameny a použitá literatura	78
Slovník pojmů	79
Poznámky	81
Poděkování	81